

"Catalunva, Comtat gran, qui t'ha
vist tan rica i plena"

De l'Himne Nacional de Catalunva.

Extractat del llibre,

ELS PRIMERS COMTES CATALANS, de Ramon d'Abadal i Vinvals.

Ramon d'Abadal, s'ha plantejat de nou el problema dels orígens de les cases comtals catalanes i de Catalunva mateixa i el seu desenrotllament fins a que la nostra terra s'evadeix de la dominació franca. El tema no ha estat estudiat de manera conjunta des de Pròsper de Bofarull, i l'autor, gràcies al coneixement de les fonts que li és característic i al seu bon ull d'historiador, el resol, sembla, de manera definitiva.

El suposat neixement de Catalunva en 865.

Joseph Calmette, historiador francès, ha sostingut sempre que en 865 vingué al món Catalunva.

Es basava en el fet que en tal any, amb motiu de liquidar les conseqüències de la rebel·lió del duc de Gòtia Humfrid i d'atendre a la seva substitució, Carles el Calb, trobant-se a Servais, adjudicà a un tal Bernat la Gòtia i - com diuen els "Annals Bertinians" o de Saint Bertin - li encomanà una part de la seva marca.

Calmette comentava: "Pocs actes han tingut majors conseqüències històriques que aquest acte de Carles el Calb en 865. Carles es creia que no feia més que dibuixar un nou límit administratiu a l'interior del seu reialme; de fet el seu gest tenia una transcendència molt major. De cop plasmava el quadre territorial de la futura Catalunva, i, en aquest quadre incorporava - sense preocupar-se de la geografia ni de la història - un fragment de la vella Gàl·lia: El Rosselló. Però la nova marca creada, la Marca dita d'Espanva, comprenia, a més del Rosselló i de la Cerdanva, els comtats subpirinencs: Urgell, Vic, Girona, Barcelona i en això consistia precisament la Catalunva primitiva. És, doncs, Carles el Calb el qui ha dibuixat els contorns d'aquesta Catalunva, i l'acte de 865 és no menys, en suma, que l'acte del neixement de Catalunva.

La idea capdal d'una naixença de Catalunva i de l'aparició d'una consciència nacional, així de sobtada, concretada als volts d'una data, any 865, no deixa d'ésser una fantasia lligada a concepcions i preocupacions polítiques modernes i, en la seva presentació, a trucs de composició literària.

La formació de Catalunva, la seva gestació, fou molt llarga i ningú no podrà dir mai quan n'advingué el neixement, perquè les nacions no neixen com els homes en uns minuts, sinó en uns parts perllongats i indefinits.

En 865 es liquidava l'herència d'Humfrid. Pels documents sabem que la seva jurisdicció s'estenia no sols a la Gòtia pròpia, o sigui Narbona i els comtats de sobre fins al Roine, sinó també gairebé tots els comtats del litoral català: Rosselló, Empúries i especialment Barcelona, potser Girona. Els "Annals Bertinians" expliquen que l'any 862 Humfrid fou acusat d'infidelitat per un tal Berenguer. No sabem qui era aquest Berenguer, ni si era del nostre país o de França endins, ni com fou pacificat; el cas és que per aquest temps es produeix un fet a la nostra terra que fins ara no ha estat ben interpretat, ni per mí mateix.

Es tracta que Carles el Calb per l'agost d'aquest mateix any 862, donà dos preceptes o privilegis per a uns personatges de la nostra regió,

el bisbe Frodoí de Barcelona i un Sunver, comte fidel del rei. Ens trobem doncs, en un cas de liquidació anticipada d'honors del marquès Humfrid, l'interessat prescindi de les ordres reials i al cap de pocs mesos, donà un espectacular cop de mà, i prengué la ciutat de Tolosa, acresqué, doncs, els seus honors al Migdia amb el comtat de Tolosa i amb Carcassona-Rasés que des de feia vint-i-cinc anys es trobava ens mans de regents tolosencs. Carles el Calb reaccionà de seguida i trameté una "missi" o legats, hem de suposar amb més o menys tropes, que debades intentaren desallotjar-lo de Gòtia. Humfrid s'havia afermat, tant, que pogué en 864 resistir un atac conjunt dels normands i del rei dissident d'Aquitània, Pepí II, contra Tolosa.

Però tot seguit, per un cop de teatre que ha restat inexplicable si fou fill d'una ofensiva de més envergadura per part del rei o si fou per sentir-se abandonat per la gent del país, tot plegat fugí d'ací i anà a refugiar-se a Itàlia, on tenia possessions particulars. Aleshores el rei trameté nous legats que es possessionaren de les ciutats i castells del Tolosà i de la Gòtia, és a dir, que els feu ocupar aquests honors que Humfrid havia reunit en el Migdia.

Fou a Servais, per la Pasqua de l'any següent, 865, que el rei Carles disposà d'una part d'aquests honors.

Resumim-nos. Pels volts del 860 governava la Narbonesa i bona part de Catalunya a nom del rei franc, aleshores Carles el Calb, un franc oriental el comte-marquès Humfrid. En 862 aquest comte donà mostres d'in fidelitat envers el rei, i aquest degué destituir-lo almenys dels comtats catalans, atribuint de moment el de Girona a un comte Otger i el d'Empúries a un comte Sunver. Al cap de pocs mesos, Humfrid, en rebel·lió oberta s'apoderava violentament dels comtats de Tolosa i Carcassona, que pertanyien al comte-marquès Ramon, el qual degué morir en defensa pròpia; el rei aleshores adjudicà Tolosa a Bernat, fill del difunt Ramon, i Carcassona a un comte Oliba. En 864 Humfrid abandonava el Migdia, fugint a Itàlia, els representants enviats pel rei es possessionaven de les ciutats abandonades i devien investir-se els titulars nous. Quedava a proveir el lot principal: el comtat de Narbona amb els seus adjacents de Béziers, Agda, Magalona i Nimes, els comtats del Rosselló i de Barcelona; tot aquest lot és el que fou atribuït a Servais per la Pasqua del 865 al marquès Bernat, que serà dit Bernat de Gòtia, ell fou "l'últim franc que governà el nostre país".

La família Catalana dels comtes de Carcassona. - Genealogia de Guifred el Pilós.

Plantejament dels orígens familiars de Guifred el Pilós.

La causa del problema provingué precisament de la seva falsa solució, donada molt aviat per la primera producció història important de Catalunya: les anomenades "Gesta comitum Barcinonensium" (entre 1162 i 1184) Es aquí on per primera vegada és dit que Guifred, "el que ha estat nomenat Pilós", era fill d'un cert cavaller de nom també Guifred, natural de la vila dita Arrià, situada en territori del Conflent tocant a la Tet i vora el monestir de Cuixà, cavaller que, per les seves extraordinàries qualitats en virtut, armes i consell, havia estat nomenat comte de Barcelona pel rei dels francs.

Aquesta afirmació tan concreta fou admesa per tota la historiografia posterior fins al primer terç del segle XVIII. Pere de Marca, el gran erudit francès, dedicà al present tema el capítol XX del llibre tercer de la seva obra "La Marca Hispànica" a dos apartats: retolava el primer, "Faula de Wifred d'Arrià, pare de Wifred el Pilós comte de Barcelona"; en el segon narrava la suposada faula.

(Acabarà el número vinent) .

Comença el Redreçament

Per a governar el Col·legi d'Advocats de Barcelona, s'ha repartit una circular, signada, escrita en català, que conté un esboç de programa d'acció col·legial.

Entre altres, assenvala punts com aquests :

- La Corporació intervindrà quan sigui necessari per defensar la justícia i la equitat i mantenir la vigència dels drets de l'home, i, amb aquesta finalitat, crearà una comissió que vetlli per a la seva salvaguarda.
- La Corporació propugnarà la reforma dels anacrònics preceptes de les lleis processals, civil i criminal, per tal d'aconseguir un procediment àgil i eficient, adient a les necessitats del nostre temps.
- El Col·legi d'Advocats de Barcelona, mantindrà la tradició de fidelitat a la terra i al seu Dret.
- La Corporació empararà plenament el lliure ús de la Llengua Catalana en les seves publicacions i reunions.
- La Corporació propugnarà l'immediat funcionament d'una càtedra de Dret Civil Català a la Universitat de Barcelona, i gestionarà que sigui declarada de curs obligatori pels futurs llicenciats en Dret.
- La Corporació reivindicarà l'establiment d'una sala especial al Tribunal Suprem, dedicada al dret civil vigent de Catalunya.

La candidatura que proposa els punts precedents, és l'encapçalada pel Sr. Felip Lagarriga i Eixarch i està recolzada per la signatura de 126 membres del Col·legi.

ENS HO DIU J O A N XXIII : (nosaltres, només subratllem).

Repeteixo les causes del malestar internacional, que són :

" La violació dels drets i de la dignitat de la persona humana i la lesió dels de la família i el treball ; la subversió de l'ordre jurídic i del sà concepte de l'Estat, segons l'esperit cristià, el menyspreu de la llibertat, de la integritat i de la seguretat de les altres nacions, sigui quina sigui la seva extensió ; l'opressió sistemàtica de les peculiaritats culturals i lingüístiques de les minories nacionals ; els càlculs egoistes dels que pretenen acaparar per a ells mateixos les fonts econòmiques i les matèries d'ús comú, amb perjudici dels altres pobles i, particularment, la persecussió de la religió i de l'Església. "

A Catalunya, el dia del Corpus passat, 16 de juny, una cinquantena de plafons, de gran tamanv, van apareixer davant d'algunes esglésies i en alguns llocs cèntrics de Barcelona. Hi havia escrita una frase del Sant Pare, del missatge de Nadal prop-passat, sobre els drets de les minories nacionals i la immoralitat d'oprimir-les.

En ple dia, grups de nois i noies, els clavaven als arbres . La policia, al cap d'unes quantes hores, els recollia.

Un escrit, firmat per quatre-centes persones, de condició social diversa, fou lliurat al President de l'Audiència de Barcelona.

Demanava garanties contra les detencions il·legals i les pallisses. La majoria dels signants foren cridats a l'Audiència per ratificar.

I més del 90 % hi acudiren amb sorpresa gran dels Relators i de la policia que s'imaginaven que, en gran part, les signatures eren falses.

Aquesta denúncia s'ha acumulat a la del Col·legi d'Advocats i a la querrel·la criminal presentada pel pare d'En Pujol contra el policia Vicente Juan Creix. El procés es veurà davant l'Audiència en ple i la policia ja ha presentat excuses a alguns dels apallissats i torturats.

El Dr. Jordi Pujol, fou el principal personatge torturat per la policia de Barcelona - i ho fou bàrbarament - arran dels fets anomenats " de l'Orfeó Català".

Jordi Pujol, és a la presó de Saragossa.

I, mentrestant, ha començat una gran campanya amb la pintura de rètols, en la majoria de les carreteres catalanes, que diuen : PUJOL, LIBERTAT, CATALUNYA.

" Dotzena de Frare" .

El Pare proveidor del Reial Monestir de Santa Maria de Poblet, per a les seves combines culinàries, necessitava tretze ous cada dia i estava concertat amb una casa de pagès, on anava a cercar els ous diàriament.

Aleshores, com avui, els ous es calculaven per dotzenes i, tant al Pare proveidor com als pagesos, se'ls feia complicat de calcular-ne el preu de tretze, que resultava desavinent. El Pare, va enginvar-se per tenir-ne tretze i pagar-me dotze.

Diàriament compareixia a la pagesia, de bon matí amb el cistelló, on s'hi feia posar mitja dotzena d'ous que necessitava per als pares abats. Duia un civader on se'n feia posar un quartó, que eren els que bevien cada dia els tres frares més vellets de la comunitat. I en un esportí que duia, s'hi feia posar els quatre ous destinats als malalts. I, sis i tres fan nou i quatre, fan tretze ; però com que procurava que tota la quantitat no es trobés ni es vegés junta, la pagesa que els hi venia no advertia que la dotzena era de tretze.

I heus-ací, segons veu popular, de què ve que una dotzena de frare siguin tretze, en lloc de dotze.

CAL QUE TOTS AJUEM A
COMUNITAT CATALANA DE COLÒMBIA.

Ja ho tens present això, tú, C a t a l à ??

REGLES PER A ESCRIURE LA LlENGUJA CATALANA (6)

Regla 8 - Ge; Gi; Je; Ji .

Per a presentar els sons de ge, gi, je, ji, s'escriu sempre g.

Exemples: gec, gegant, gel, gemec, gendre, genial, gerro, gibrell, ginesta, gipó, gimnàs, girar, gitana, metge, fetge, capgirar, etc.

Només s'escciu j davant e, i, en els tres casos següents:

- a) Davant els grups ecc, ect. Exemples: abjecció, objecció, objecte, subjecte, projecte, projectar, etc.
- b) En alguns mots, per raó d'etimologia, que són: jeure, jerarquia, jeroglífic, majestat i derivats.
- c) En alguns noms propis que són: Jesús, Jeremias, Jeroni, Jerusalem, Jehovà i derivats.

Regla 9 - L'article

L'article s'escriu sempre amb apòstrof davant els mots començats en vocal o h. Exemples: l'avi, l'aire, l'element, l'eura, l'ignorant, l'imperi, l'os, l'ocell, l'ultratge, l'udol, l'hàbit, l'herau, l'herba, l'himne, l'horta, l'huracà, etc.

Però s'escriu sense apòstrof l'article femení la davant els mots que comencin en i o u febles, precedits o no de h. Exemples: la idolatria, la idea, la ullada, la història, la humanitat, etc. En canvi: l'illa, l'única.

Noti's que l'article neutre lo, malauradament bastant usat en el llenguatge parlat, és un castellanisme. En lloc seu cal usar el, allò, això, cosa, segons convingui: el bo del cas; allò que veus; això que et dic; no en sabem res, cosa que ens té preocupats.

L'article masculí el es contrau darrera les preposicions a, de, per, i fa al, del, pel.

singular: Al	- a el	plural: Als	- a els
del	- de el	Dels	- de els
Pel	- per el	Pels	- per els

Però la contracció de l'article en singular no té mai lloc davant els mots que comencin en vocal o h.

Així escriurem: vaig al camp; el vestit del noi; passar pel camí, etc.

Però: vaig a l'hort; el vestit de l'infant; passar per l'averany.

També es contrau la preposició ca (derivada de casa) davant els articles el i en: a can Joan; vinc de cal notari.

En es un article característic del català. Només s'usa davant nom propi d'home començat en consonant: En Ramon, en Juliachs, en Lluís, en Peypoch. Si el nom comença en vocal, l'article és l': l'Antoni, l'Amigó, l'Ivern, l'Ernest. El femení de l'article en és la: la Maria, que s'apostrofa o no segons la regla general, l'Antonieta, la Isabel, l'Úrsula, la Ursulina. En català clàssic existia el femení na (na Isabel, etc.), avui caigut en desús i que no és recomanable perquè sona afectat. També sona afectat a la major part del territori català l'ús dels noms propis sense article: ha vingut Joan, hem vist Maria, per la qual raó és d'aconsellar que es posi sempre l'article (ha vingut en Joan, hem vingut la Maria) d'acord amb l'ús general. Només s'exceptuen els noms de personatges històrics o els de personatges estrangers: Quan Jesús predicava a Galilea; eren els soldats de Napoleó; la teoria de la relativitat d'Einstein; les obres completes de Ramon Llull; o bé quan diem seguits el nom i els cognoms, no en estil familiar sinó oficial: Ordenem a Pere March i Pujals que es presenti a l'alcaldia en el terme de tres dies.